

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta ta' l-20 ta' Frar, 2008

Citazzjoni Numru. 436/2001/1

**Salvina Schembri u b'digriet tas-6 ta' April, 2005 l-atti
ġew trasfużi f'isem Alfred Schembri *stante* l-mewt ta'
Salvina Schembri fil-mori tal-kawża.**

-vs-

Rita Cassar.

Il-Qorti;

Rat l-att taċ-citazzjoni pprezentata fl-20 ta' Marzu, 2001 li permezz tiegħu l-attriċi ppremettiet:

Illi l-attriċi Salvina Schembri kienet ivversat lill-konvenuta Rita Cassar is-somma ta' elfejn Lira Maltija (Lm2,000) biex l-istess konvenuta tiddepositalhom f'kont bankarju tal-konvenuta stess bil-kondizzjoni li l-istess konvenuta ddur

bl-attriċi, tiegħu ħsieb il-bżonnijiet tagħha u tħallas lill-attriċi l-imgħax li jakkumula fuq id-depositi bankarji;

Illi l-konvenuta kisret il-kundizzjoni li ddur bl-attriċi billi abbandunatha kompletament u l-attriċi qegħda jkollha ddur għall-għajnuna għand terzi persuni;

Illi l-attriċi talbet ir-rifużjoni tas-somma fuq indikata mingħand il-konvenuta, iżda l-konvenuta baqgħet inadempjenti;

Tgħid għalhekk il-konvenuta *in vista* tal-premess il-għaliex m'għandhiex din l-Onorabbli Qorti:

1. tikkundanna lill-konvenuta sabiex tirrifondi lill-attriċi s-somma ta' elfejn Lira Maltija (Lm2,000) għar-raġunijiet fuq imsemmija prevja dikjarazzjoni li l-konvenuta kisret il-kundizzjonijiet li fuqhom giet ivversata lilha s-somma msemmija, u kwindi l-attriċi għandha d-dritt titlob ir-rifużjoni ta' l-istess somma ta' flus.

Bl-ispejjeż, inklużi dawk ta' l-ittra bonarja tat-2 ta' Marzu, 2001, u l-imgħax relattiv sal-pagament effettiv kontra l-konvenuta minn issa ngunta għas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni ta' l-attriċi maħlufa u l-lista tax-xhieda.

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet, ippreżentata fit-2 ta' Mejju, 2001, li permezz tagħha l-konvenuta eċċepiet bir-rispett li t-talba attriċi hija nfondata fil-fatt u fid-dritt u għandha tiġi miċħuda bl-ispejjeż kontra l-istess attriċi *stante* li:

1. Il-konvenuta m'hijiex obbligata li tirrifondi lura lill-attriċi s-somma ta' elfejn Lira Maltin (Lm2,000) *stante* li tali versament ta' flus kien sar b'titolu li ma jimplikax ir-ritorn jew ir-rifużjoni tiegħu lill-attriċi;

2. Il-konvenuta ma kisret ebda terminu jew kondizzjoni kontrattwali msemmi mill-attriċi *stante* li fil-ftehim ta' bejniethom l-attriċi ma mponiet ebda kondizzjoni fuq il-konvenuta fis-sens li l-flus ġew mogħtija bil-kundizzjoni li l-konvenuta kellha ddur bl-attriċi;

3. Il-konvenuta aderiet ruħha kompletament mat-termini kontrattwali stabbiliti bejn il-partijiet u għalhekk fi kwalunkwe każ ma għandha tbatì ebda spejjeż;

4. Salvi eċċezzjonijiet ulterjuri.

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenuta maħlufa u l-lista tax-xhieda.

Rat l-atti proċesswali u l-verbal tas-seduta tat-12 ta' Diċembru, 2007 li permezz tiegħu finalment il-kawża tħalliet għas-sentenza wara li l-Avukati rispettivi għamlu t-trattazzjoni tagħhom.

Ikkunsidat;

L-attriċi (li mietet fil-mori tal-kawża) talbet rifużjoni tas-somma ta' efejn Lira Maltin (Lm2,000) li hija kienet tat lill-konvenuta li tiġi neputija tagħha. Skond l-attriċi kienet tagħthomlha bil-patt li tibqa' tagħtiha l-imgħax tagħhom u li l-konvenuta ddur biha. L-attriċi sostniet li l-konvenuta naqset li żżomm ma' dan il-ftehim billi ma baqgħetx iddur biha filwaqt li l-konvenuta sostniet li ma kienx minnu li hija kellha ddur bl-attriċi, anzi kieku din kienet il-kondizzjoni għad-donazzjoni hija ma kinitx taċċetta għaliex kellha l-familja tagħha x'tieħu ħsieb u ma kellhiex ċans iddur b'zijitha.

Għalhekk dwar il-fatt li l-attriċi kienet tat is-somma ta' elfejn Lira Maltin (Lm2,000) ma hemmx kontestazzjoni u l-punt in kwistjoni huwa jekk il-flus ingħatawx mingħajr din il-kondizzjoni jew le.

Ir-risposta għal dan il-kweżit hija faċli, għalkemm sorprendentement ħadd mill-partijiet ma aċċenna għaliha fil-kors tal-kawża. Il-konvenuta qegħda ssostni li din kienet donazzjoni u fil-fatt wieħed jista' jgħid li hekk kienet. Il-Kodiċi Ċivili fl-Artiklu 1753 jgħid ċar u tond li donazzjoni trid issir permezz ta' att pubbliku taħt piena ta' nullità u huma biss rigali li jgħaddu mill-id għall-id u somma flus li valur tagħha *jkun żgħir* jew fiċ-ċirkostanzi msemmija fis-

sub-inċiż 2 (b) ta' l-istess artiklu (li m'humiex żgur applikabbli) li jeżentaw lill-partijiet minn din il-formalita'. Huwa ċar li f'dan il-każ ma sar ebda att pubbliku. Naturalment jekk id-donazzjoni in kwistjoni tkunx żgħira jew le jiddependi *mill-kondizzjoni tal-persuni jew ċirkostanzi oħra* kif tgħid eżatt il-liġi fl-artiklu msemmi iżda l-Qorti ma jidrilhiex illi ċ-ċirkostanzi ta' l-attriċi kienu tali li jgħiegħluha tiddeċiedi li s-somma ta' elfejn Lira Maltin (Lm2,000) kienet waħda żgħira; tant hu hekk li hija nsistiet li tibqa' tiegħu l-imgħaxijiet u dan jindika li dawn l-imgħaxijiet kienu importanti għaliha biex tgħix. Għalhekk id-donazzjoni li qed teċċepixxi l-konvenuta ma tiswiex u l-attriċi kellha dritt titlob rifiżjoni, għalkemm hemm lok għal temperament fil-kap ta' l-ispejjeż.

Stabbilit dan, il-Qorti ma għandhiex għalfejn teżamina fid-dettall il-provi li tressqu quddiemha għaliex huwa għal kollox irrelevanti jekk il-ftehim kienx kif allegat l-attriċi jew kif allegat il-konvenuta.

Fir-rigward għat-talba għall-imgħaxijiet legali, jidher ċar li l-konvenuta baqgħet tħallas l-imgħax imsemmi sakemm mietet l-attriċi u għalhekk jekk hemm xi imgħaxijiet dovuti dawn għandhom ikunu pagabbli minn dakinhar – kwindi t-13 ta' Marzu tas-sena 2003.

Għaldaqstant il-Qorti tiċċad l-eccezzjonijiet tal-konvenuta u tilqa' t-talbiet kollha attriċi u tikkundanna lill-konvenuta tħallas is-somma ta' erbat elef, sitt mija, tmienja u ħamsin Euro u ħamsa u sebgħin ċenteżmu (€4,658.75), ossija elfejn Lira Maltin (Lm2,000), lill-attur bħala eredi ta' l-attriċi oriġinali fil-kawża, bl-imgħaxijiet legali mit-13 ta' Marzu, 2003.

L-ispejjeż tal-kawża jitħallsu kwantu għal nofs mill-attur u nofs mill-konvenuta.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

Kopja Informali ta' Sentenza

-----TMIEM-----